

DATOS IDENTIFICATIVOS

Lingua e literatura: Español

Materia	Lingua e literatura: Español			
Código	P02G110V01507			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Rodríguez Vega, María Regina			
Profesorado	Rodríguez Vega, María Regina			
Correo-e	xinavega@uvigo.es			
Web	http://https://uvigo.academia.edu/XinaVega			
Descrición xeral	Pretendemos que o alumnado adquira unha boa competencia lingüística e literaria do español e para alcanzar este obxectivo traballaremos as destrezas que entran en xogo no proceso comunicativo: a capacidade lectora, a expresión oral, a expresión escrita e a análise e interpretación de textos orais e escritos.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C46	Comprender o paso da oralidad á escritura e coñecer os diferentes registros e usos da lingua.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
D1	Capacidade de análise e síntese

D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D7	Resolución de problemas
D9	Traballo en equipo
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
2. Comprende e sabe interpretar os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A1 A2	B1 B2	C28	D7 D13 D15 D16
3. Coñece as bases teóricas dos currículos de excelencia educativa e é quen dunha valoración crítica dos deseños curriculares españois.	A3	B11	C28	D7 D9 D13 D15 D16
4. Coñece, respecta e promove a diversidade lingüística e cultural de España e de Europa, e é quen de contribuír á planificación e xestión críticas de tal diversidade.	A1 A2 A4	B11	C48	D7 D12 D16
5. Recoñece a identidade da etapa de educación infantil e as súas características cognitivas e comunicativas.	A1 A3	B1 B2 B6	C4 C42	D7
6. Valora a importancia do traballo en equipo e asume a súa cota de responsabilidade.			C29	D7 D9 D13 D16
7. Mellora as destrezas básicas de lectura, escritura e especialmente da comunicación oral, en canto compoñentes esenciais, ao lado do cálculo, das competencias clave e ferramentas precisas para reforzar a educación e o rendemento do profesorado.	A4	B11	C43 C44 C46 C49	D3 D15
8. Sabe expresarse en español con fluidez e precisión e pode facer un uso flexible de dito idioma para fins sociais, académicos e profesionais.	A4	B11	C43 C44 C46 C49	D3 D15
9. Comprende o paso da oralidade á escritura e coñece e sabe usar os diferentes rexistros e usos da lingua.		B6	C43 C44 C46 C49	D3 D15
10. É quen de comprender unha ampla variedade de textos extensos, así como de recoñecer neles sentidos implícitos e facer valoracións críticas.	A2 A3	B11	C43 C44 C51	D1 D7 D13 D15
11. É quen de interpretar e de construír textos sobre temas de certa complexidade desde o respecto ás normas de xénero de discurso, de tipos de texto e desde as esixencias de claridade, de coherencia, de cohesión e cunha elocutio axeitada aol contexto.	A4	B6 B11	C43 C44 C51	D1 D7 D13 D15 D16
12. Adquire formación literaria, con especial atención ao papel e ao uso da literatura na educación infantil.		B2	C46 C51	D1 D13 D15
13. Coñece e aplica creativamente os conceptos básicos de análise literaria aos xéneros máis utilizados na educación infantil.	A2 A3	B11	C28 C46 C51	D7 D13 D15
14. Utiliza, se a situación o require, soportes non verbais que complementen a súa exposición (TIC, audiovisuais...).	A4	B2 B6 B7 B11	C28 C49	D5 D7 D16

Contidos

Tema

1. Principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación, con especial atención á comunicación oral.	1.1. Da competencia lingüística á competencia comunicativo-textual. 1.2. O estatuto da linguaxe nos currículos de educación infantil e o novo contexto normativo establecido pola LOMCE e os desenvolvementos curriculares de educación primaria. 1.3. As destrezas básicas da linguaxe. Comunicación oral, lectura e escritura.
2. Interpretación e construción de textos desde o español, sobre todo de textos do ámbito académico, dos medios de comunicación social e da produción literaria	2.1. O texto como unidade básica da lingüística. As tipoloxías textuais. Caracterización e tipoloxía básica dos textos literarios, dos textos académicos e dos textos xornalísticos 2.2. Principios básicos para a interpretación e construción de textos académicos, con especial atención á exposición e á argumentación. 2.3. Os xéneros xornalísticos: Xéneros informativos. Xéneros interpretativos. Xéneros de opinión. Algúns tipos básicos: a noticia, a reportaxe en profundidade, o editorial. A linguaxe xornalística. Prácticas de análises e comentario. 2.4. A competencia lectora de textos literarios como fonte de desenvolvemento integral e harmónico dos aspectos intelectuais, afectivos e sociais da persoa.
3. Unidade e variedade do español: estándar, sociolectos e rexistros	3.1. A arquitectura da lingua: dialectos, niveis e estilos. O correcto como norma idiomática de cada modo de falar. O español común e o español estándar. 3.2. A variación social da Lingua Española. Prácticas de análises e comentario 3.3. Os rexistros ou niveis de fala. O denominado argot común. Prácticas de análises e comentario.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	3	2	5
Traballo tutelado	10	30	40
Resolución de problemas de forma autónoma	20	15	35
Presentación	2	14	16
Lección maxistral	15	7	22
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	30	32

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas. Consultas e seguimento dos traballos.
Traballo tutelado	Técnicas grupales participativas. Exames
Resolución de problemas de forma autónoma	Lecturas e documentación sobre os traballos que se van realizar. Lectura dunha obra literaria. Preparación da materia e dos exames
Presentación	Os alumnos farán unha exposición oral dun traballo en grupo.
Lección maxistral	Metodoloxía expositiva

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Durante o período lectivo estableceranse varias sesións de titoría grupal co fin de resolver dúbidas.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	A profesora ofrecerá os materiais axeitados e responderá ás dúbidas que se presenten na preparación das probas tanto en titorías virtuais como presenciais.

Avaliación

Descrición	Cualificación Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballo tutelado	Traballos e actividades propostos polos docentes.	40	A1 A2 A3 A4	B6 B11	C42 C44	D1 D3 D7
Presentación	Elaboración e exposición dun traballo extenso. Na exposición valoraranse tanto os contidos como a exposición oral.	20	A1 A2 A3	B6 B11	C43 C44 C49	D1 D7 D9
Lección maxistral	Valorarase a participación habitual do estudantado nas sesións expositivo participativas	10	A1 A2 A3	B6 B11	C43 C44 C49	D1 D7 D9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Avaliación das competencias adquiridas mediante respostas a cuestións teórico-prácticas dotadas de relevancia no programa	30	A1 A2 A3 A4	B6	C44 C46 C51	D1 D3 D13

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación continua: para poder seguir esta avaliación cómpre asistir ao 80% mínimo das horas. A participación activa será tida en conta. Ademais, a avaliación consistirá na realización dos traballos estipulados pola profesora (presentacións e exposicións de traballos, resolución de problemas ou exercicios) e da proba de resposta longa. *De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.*

Avaliación única: o alumnado pode presentarse a unha única proba de carácter teórico-práctico. A data deste exame poderá consultarse na páxina web da facultade no apartado "Organización Académica" <http://fcced.uvigo.es/gl/>

2ª Convocatoria. O alumnado que non supere a materia no primeiro cuatrimestre terá a oportunidade de presentarse a un único exame na convocatoria de xullo, na data estipulada oficialmente.

As datas de exame poden consultarse na páxina web da facultade, no apartado "Organización Académica" <http://fcced.uvigo.es/gl/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Montolío, Estrella (coord.), **Manual de escritura académica y profesional (Vol. I): Estrategias gramaticales**, 1, Ariel Letras, 2014

Montolío, Estrella (coord.), **Manual de escritura académica y profesional (Vol. II): Estrategias discursivas**, 1, Ariel Letras, 2014

Moreno Fernández, Francisco, **Las variedades de la lengua española y su enseñanza**, 1, Arco Libros, 2010

COLOMER, TERESA, **Introducción a la literatura infantil y juvenil actual**, Síntesis, 2010

Cassany, Daniel et al., **Enseñar lengua**, 7, Grao, 2003

Bibliografía Complementaria

Prado Aragonés, Josefina, **Didáctica de la lengua y la literatura para enseñar en el siglo XXI**, 1, La Muralla, 2004

Cerrillo, Pedro C., **LITERATURA INFANTIL Y JUVENIL Y EDUCACION LITERARIA: HACIA UNA NUEVA ENSEÑANZA DE LA LITERATURA**, 1, Octaedro, 2007

Cortés Rodríguez, Luis, **Comentario pragmático de comunicación oral**, 1, Arco libros, 2008

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Didáctica da lingua e a literatura infantil/P02G110V01404

Lingua española/P02G120V01303